

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B 14.0.BHİ 01-274
Konu : Yazılı Soru Önergesi

14.11.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 2.11.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5001-11954/28574 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Mustafa GEÇER'in, "Bazı temel gıda ürünlerinin fiyatlarındaki artışa" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/5001) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

A.Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA GEÇER'İN YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

1,2) Ülkemizde bitkisel yağ tüketim alışkanlıkları incelendiğinde ayçiçek kökenli yağ tüketiminin, toplam bitkisel yağ tüketimi içerisindeki payının % 50'lerde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla ayçiçeği üretiminde yaşanacak arz eksikliği, bitkisel yağ fiyatlarını da önemli oranda yükseltebilmektedir.

Ülkemizde üretilen ayçiçeğinin Ocak 2002 sonuna kadar iç talebi rahatça karşılayacak düzeyde olduğu bilinmektedir. Buna rağmen son günlerde basında da yer aldığı üzere ham madde ve mamul bazında bir sıkıntının yaşanmasının ve bitkisel yağ fiyatlarının aşırı yükselmesinin nedenlerinin;

-1998/99 üretim sezonunda 27,44 milyon ton olan dünya ayçiçeği rekoltesinin sürekli azalarak 2001/02 üretim sezonunda 22,5 milyon tona ve 1998/99 üretim sezonunda 850.000 ton olan ülkemiz üretiminin ise 2001/02 üretim sezonunda 550.000 tona gerilemesi ile ayçiçeği ürününde dünya genelinde bir arz eksikliğinin oluşması,

-Ülkemizde uygulanan dalgalı kur sistemi nedeniyle fiyatı ithalata bağlı olarak belirlenen ayçiçeğinin ithalat bağlantısı yapılırken sanayicinin çekingen davranması sonucu gerekli bağlantıların zamanında yapılamaması,

-Ayçiçeği ithalatımızın büyük bir bölümünü yaptığımız Ukrayna ve Rusya'daki hasadın ülkemize göre geç olması,

- Üreticiden fazlaca ayçiçeği tohumu alan ve halen ürünü stoklarında bulunduran sanayicinin spekülasyon hareket ederek tohum ve ham yağ satışlarını durdurması neticesinde, rafinasyon yapan yağ sanayicisinin ham madde bulamaması,

olduğu düşünülmektedir.

3,4,5)Yüksek gümrük vergileriyle üretimi korunmaya çalışılan ayçiçeğinde yapılan spekülasyonun azaltılarak, tüketiciye bunun daha fazla yansımaması için ayçiçeği tohumunda ve ham yağında uygulanan gümrük vergilerinin diğer yağlı tohumlar ve bitkisel yağlarda uygulanan gümrük vergileri düzeyine indirilmesine ilişkin, 30.10.2001 tarihli 2001/3171 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 06.11.2001 tarihli ve 24575 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre ayçiçeği tohumunun ithalatında alınan gümrük vergisi % 0'a , ayçiçeği ham yağının ithalatında alınan gümrük vergisi ise % 12'e indirilmiş durumdadır.

Gümrük vergisi oranları, piyasa koşulları göz önüne alınarak, ihtiyaca göre Dünya Ticaret Örgütüne verilen taahhütlerimiz çerçevesinde artırılabilir.

Gümrük vergilerinin indirilmesi ile rafinasyon yapan sanayici, dünya fiyatlarından ham madde temin edebileceğinden, ülkemizde spekülâtif hareket ederek ham madde stoklayan ve satmayan sanayici ve tüccar da, spekülâtif hareketlerine son vermiş olacaklar, ithalat ile rekabet edebilmek için dünya fiyatlarından satış yapmak zorunda kalacaklardır. Gümrük vergilerin indirilmesine yönelik olarak hazırlanan Bakanlar Kurulu Kararının imzaya açılması ile birlikte, yağlık ayçiçeği tohumu fiyatlarının 650.000 TL/Kg'dan 450.000 TL/Kg'a düştüğü gözlemlenmektedir. Rusya ve Ukrayna menşeli ürünlerin önümüzdeki günlerde ülkemize girişinin başlayacağı dikkate alındığında, gümrük vergisinin indirimi beklentisi ile ayçiçeği ve ham yağ ithalatının ertelenmesinden kaynaklanan fiyat artışları ve piyasa belirsizlikleri de giderilmiş olacaktır.